

interview

'Er werd gezwegen, dat leek beter'

Haar debuut *Parnassia* is een sterk boek over tweede-generatie-slachtoffers. De joodse Rivka wordt in de oorlog ondergebracht bij een kinderloze dominee en zijn vrouw in Zeeland, en vervreemdt van haar eigen tradities en familie. **Joshua Zwaan (1963), van huis uit coach en procesbegeleider, baseerde haar roman op historische feiten.**

Waar komt dit onderwerp vandaan?

'Het kwam voorbij. Ik hoorde van een vrouw die ontdekte dat haar moeder als joods meisje was ondergedoken bij een gezin en daar na de oorlog is gebleven. Dat verhaal intrigeerde mij. Later ontdekte ik dat dit vaker gebeurde en dat de meeste van die kinderen hun achtergrond wegstopten omdat het beter leek om niet joods te zijn. Dus werd er gezwegen. Het is een onbekende bladzijde uit de geschiedenis.'

Heb je zelf een joodse achtergrond?

'Nee, maar ik heb wel een lijn naar joodse mensen. Ik ben in een orthodox-joods gezin opas geweest en heb veel joodse vrienden. Blijkbaar heb ik er iets mee. Mijn moeder heeft in een jappenkamp gezeten. Ik heb daardoor zelf ervaren hoe diep het zwijgen over de oorlog kan zijn, en hoe ver dat doorwerkt op je eigen leven en dat van je kinderen.'

Heb je lang aan dit boek gewerkt?

'Ik had een enorme drive en heb het in twee jaar geschreven, naast mijn normale werk. Soms was het alsof het verhaal aan mij werd verteld. Blijkbaar bestaat er een collectief bewustzijn, want later bleek dat mijn roman veel raakvlakken met echte getuigenissen heeft. Over sommige passages heb ik lang gearzeld. Moest ik echt beschrijven wat Joost, de man van Rivka, had meegemaakt

onderweg naar het kamp? Ik heb het toch gedaan, maar klein en in dagboekvorm. Soms moet je het onzegbare concreet maken.'

Parnassia, Joshua Zwaan,
Artemis & co,
€ 19,95, 304 blz.